

rosa mystica

ČASOPIS PRO DUCHOVNÍ ŽIVOT

Ročník XXXI., číslo 10.

říjen 2025

Obsah: K.Křepelka Smíření, Mystika mládí, Primavera, Bude ti tělo ještě patřit? B.Pasternak Smíření, Těžkosti totalitních režimů..., Co zamýšlíš, Supertajná informace... J.Zahradníček Pozdravení, Kam s ním? Pasternak A velcí básníci, Apokalypsa plná naděje a radosti /13/ Thákur Modlitba, UI v ohrožení..., Mlčení, Oscar Kokoschka, Ohrožení člověka, Mystika stáří, Brněnská akademie duchovního života ctih.Patrika Kužely OP, mučedníka osvětim.

SMÍŘENÍ

MÍR BEZ MÍRY
JE PODZIM
ALE JE PODZIM
A MRAK TEPRVE
TRÍBÍ VODU
A DĚŠŤ ŽÁDÁ SI
AŽ POHLAVNĚ NA LAČNO ŽÁDOST
HLÍNY
KVETE VODA
A KRUHY NA HLADINĚ
JAK LETOKRUHY
CHTĚJÍ STROM
NEBO ASPOŇ
UTONULÉ BŘEVNO KŘÍŽE
KAREL KŘEPELKA

+++

MYSTIKA MLÁDÍ

Vytratila se nám připravenost pro setkání s Bohem? Ztratili jsme smysl pro Boží přesažnost? Přesažnost v učení víry obecné církve vyjadřuje a

symbolizuje oltář. Romano Guardini to názorně objasňuje: „Jeho význam nejlépe vyjádříme dvěma obrazy: je to práh a stůl. Práh, to jest dveře, znamená dvě věci, hranici a překročení. Práh naznačuje, kde něco končí a něco jiného začíná. Až po práh jsme na jednom místě, jakmile ho překročíme, ocitáme se jinde. Oltář stejně jako práh tvoří především hranici: přísnou hranici mezi prostorem světa a prostorem Božím, mezi lidskou imanencí a Boží přesažností. Nutí nás uvědomovat si vznešenost, kde přebývá Bůh. Dá se říci, že tato vznešenost se nachází ,na druhé straně oltáře, myslíme-li na Boží vzdálenost. Stejně tak lze říci, že jsou nad oltářem, máme-li na mysli Boží přesažnost. Tyto dva výrazy nelze chápat v tělesném, hmotném a prostorovém významu, nýbrž ve významu čistě duchovním. Znamenají, že Bůh je nepostižitelný, nepoznatelný, nedosažitelný jakýmkoli postupem a jakýmkoli úsilím, které můžeme vynaložit, abychom mu porozuměli, všemohoucí a svrchovaný, vyvolávající bázeň, vyvýšený nad všemi pozemskými věcmi. To, co je základem této vzdálenosti a vyvýšenosti, nejsou dálky v prostorovém smyslu, ale sama Boží podstata, jeho svatost, k níž člověk jako hříšník nemá přístup. Přesto však tuto vzdálenost nesmíme chápat ani ve smyslu ,čistě duchovním, čili odtazité, rozumově. V bohoslužbě je všechno symbolem. Oltář není alegorie, ale symbol. Věřící totiž v oltáři nevidí práh přesažnosti a hranici onoho světa, jako by si konvenčně navykl věci tak vnímat, nýbrž v jistém smyslu vidí práh a hranici skutečně. Proto se nehodí, aby byl kněz ,na druhé straně oltáře, jako by chtěl zaujmout místo Boha. Když to udělá, je jako zástěna, která ukrývá Boží přesažnost, závoj zahalující Boží majestát. Věřící, místo aby hleděli na Boha, se pak dívají na kněze, který svými pohyby, gesty a mnohomluvností zastírá Tajemství, zakrývá Boží přesažností.“

„Aby člověk doopravdy zakusil Tajemství, stačí správně se vnitřně uzpůsobit, tiše a pokojně meditovat, a jeho srdce se plní synovskou úctou a láskou. Ano, za příznivé situace může u oltáře dokonce zjistit něco z toho, o čem se poučil Mojžíš, když o samotě pásł stádo u hory Choreb a náhle se mu zjevil Hospodinův posel v podobě plápolajícího ohně uprostřed keře. Mojžíš viděl, že keř v ohni hoří, ale není jím stráven. Hospodin viděl, že se přibližuje, aby se podíval, a zavolal na něho z nitra keře: ,Mojžíši, Mojžíši! Odpověděl: ,Tu jsem. Hospodin mu řekl: ,Nepřibližuj se! Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá. (Ex 3,1-5)

Skutečně chápeme, co oltář představuje? Uvědomuje si, že kněz, který k němu vystupuje, stojí před hořícím keřem, před Božím majestátem a transcendentností? Uvědomuje si, že z oltáře se jako ze svého zdroje rodí celá křesťanská kultura? Oltář je srdcem našich měst. Naše města byla vybudována doslova kolem oltářů, semknutá kolem kostela, který je chrání. Ztráta smyslu pro Boží velikost je hrozivým návratem k divošství. Smysl pro posvátno je skutečně středem každé lidské civilizace. Přítomnost posvátné skutečnosti plodí postoje úcty, gesta uctívání. Náboženské obřady jsou základem všech postojů

lidské zdvořilosti a galantnosti. Zaslouží-li si totiž každý člověk úctu, je to proto, že je stvořen k obrazu a podobě Boží. Lidská důstojnost je ozvěnou Boží přesažnosti. Jestliže se však už nechvějeme radostnou, úctyplnou bázní před Boží velikostí, jak by pro nás mohl být tajemstvím zasluhujícím úctu pouhý člověk? Boží vznešenost už neexistuje. Stává se z ní zboží, laboratorní předmět. Bez smyslu pro klanění se Bohu lidské vztahy zabarvuje barbarství a agresivita. Čím uctivější jsme u oltáře vůči Bohu, tím citlivější a zdvořilejší budeme vůči svým bratřím.

Smysl pro lidskou velikost objevíme znovu, jestliže bereme v úvahu nutnost opět uznat Boží přesažnost. Člověk není velký ani už nedosahuje své nejvyšší vznešenosti, pokud nepoklekne před Bohem. Velký člověk je pokorný a pokorný člověk je na kolenou. Jestliže se jako Ježíš pokoříme před Bohem a staneme se poslušnými až k smrti, Bůh nás nejvyšší mírou pozvedne a dá nám jméno nad každé jiné jméno (srov. Flp 2,8-9). Před Boží svrchovaností a svatostí neklečíme jako otroci, ale jako milující ve společnosti serafů, oslnění nádherou Boha, který svou tichou přítomností naplňuje chrám našeho srdce. Jsme přemoženi Bohem ne proto, aby nás polapil, ale aby nám dal růst. Boží přesažnost je povoláním k přesažnosti člověka. Vždyť tajemství Boha a tajemství člověka jsou spolu niterně spjata.

Romano Guardini napsal: „Pro člověka je velmi důležité, aby jednou v životě učinil zkušenost bázně před Bohem, aby jednou zažil vyhnání ze svatého místa, a tak se do hloubi duše poučil, že Bůh je Bůh a on sám pouhý člověk. Důvěra v Boha, pocit jeho milosrdné otcovské blízkosti, jistota, kterou vněm člověk nalézá, zůstanou chabé a mdlé, nejsou-li spojeny s vědomím nedostižného Božího majestátu a bázní před Boží svatostí. Musíme se modlit k Bohu, aby nám tuto zkušenost dopřál, a zdá se, že prostředí, kde na nás čeká, je oltář, místo přesažnosti a hořícího keře, místo svaté, kde se projevuje Boží svrchovanost a svatost.“

Na portále kostela Santa Maria in Campitelli v Římě je nápis, který připomíná, s jakou disponovaností duše máme vstupovat na posvátné místo. Černými písmeny na zlatém podkladě tam čteme slova žalmisty: „Já však smím vstoupit do tvého domu, Hospodine. Padnu na tvář před tvým svatým chrámem v bázni před tebou.“ Jsem přesvědčen, že tato slova si musíme připomínat my všichni, když vstupujeme do kostela. Obzvláště kněží by je měli nosit v srdci, když vystupují k oltáři. Musejí mít na paměti, že u oltáře stojí před Bohem. Kněz při mši svaté není profesor při přednášce a oltář není řečnický pult, jehož osou je místo kříže mikrofon. Oltář je posvátný práh par excellence, místo setkání s Bohem.

Jenže mládí chce být moderní, třebaže většinou přesně neví, co modernost vůbec znamená.

Co znamená být moderní? Moderní znamená pokus odmítnout tradičně zavedený způsob přijímání tajemství, totiž odmítnout Boha k vysvětlení všech

tajemství a nahradit to snahou o vysvětlení všech tajemství lidským rozumem. Moderní člověk tvrdí: Nejsou nevysvětlitelná tajemství, ale pouze nevysvětlená tajemství, které může a musí vysvětlit pouze lidský rozum. Tento pokus však brzy selhává, protože lidský rozum nedokáže všechno vysvětlit. Pak zbývá druhotný lidský pokus vysvětlovat všechno tajemné působením nějakých neznámých mimozemšťanů. To pak znamená nejen odmítnutí Boha, ale také člověka jako schopného všechna tajemství vysvětlit rozumem. Znehodnocuje se Bůh i člověk. Přechází se od kultury, odvozené od kultu, k barbarství, k ponižení člověka.

Původcem modernosti, její nejvnitřnější podstatou, příčinou jejího proniknutí do našeho světa je odmítnutí jakékoli víry, které následovalo po odmítnutí tajemství člověka. Modernita odmítá tajemství. Bude stále víc vědět, stále víc bude umět vysvětlit, ale skutečně chápat už nebude nic, protože odmítla tajemství.“ Teolog pokračuje: „Moderní lidé vycházejí stále z téhož předpokladu, třebaže se ne vždy projeví hned: že totiž to, co říká Bible a společná tradice, v zásadě nevyjadřovalo víru v transcendentního Boha, který zasahuje do našeho světa, nýbrž objeovávání Člověka. Křesťanská tajemství nejsou nic než symbolický povlak, čirá pověra, protože tito lidé nedokážou proniknout do smyslu, který tato tajemství slabým lidem sdělují. V tom spočívá nejsutbilnější a nejhlubší ateismus, převrácení správného postoje k logice Vtělení a především k zdravému realismu, to znamená k pokoře. Svatý Augustin si toho všimal mnohokrát: chceme-li vstoupit do tajemství Vtělení Slova, potřebujeme postoj pokory.“

Pýcha moderních lidí nás občas vede ke směšné zaslepenosti. Ano, trást se o svou spásu je krásné a důležité. Jistěže nejde o patologický strach před strašným božstvem, které mávnutím ruky člověka z plezíru zatratí. Jak bychom však mohli být Bohem spaseni, nemáme-li radikální pokoru nutnou k tomu, abychom spásu přijali jako milost danou zdarma? Postavíme se zpřímá před Boha a budeme se dovolávat svého práva? Což není nutné přijímat tajemství víry a spásy se srdcem chudáka? Bohatství moderních společností už nás neučí přijímat něco zdarma. To je veliké neštěstí. Podobáme se zhýčkaným dětem, které se už nedokážou radovat, když od rodičů dostávají dárky. Stěžují si, že stále nemají dost. Už v mládí jsou zahořklé a smutné jako senilní starci. Před Bohem jsme v zásadě dětmi, chudáky, žebráky, kteří všechno dostávají. Tedy ano, třesme se o svou spásu! Ne proto, že bychom měli strach z Boha, ale proto, že jsme si vědomi své nepatrnosti tváří v tvář daru, který nám dává. Můžeme se chvět s důvěrou a láskou. Tento postoj má jméno, je to svatá bázeň Boží, která je darem Ducha svatého. Ano, bojme se z lásky, že se nebudeme umět odevzdat jeho milosrdenství. (Robert kard.Sarah, Den se již nachýlil)

+++

PRIMAVERA

JARNÍ VYPALOVÁNÍ STAŘINY

SUCHO ZVE

ČAS OD ČASU

DO SUCHÝCH DNŮ

PRIMAVERA

NE TO PRVNÍ

ALE TO PODSTATNÉ

JAK ZNEHYBNĚLÝ ZLATOHLÁVEK

ZASTÍNĚNÝ DRCHNIČKOVITÝM ROZRAZILEM

UNIKAJÍCÍ UTÍKAJÍCÍ

PŘED ZLATOHLAVEM PLAMENE

DO VLASTNÍHO SCHOULENÍ

PO ZELENÝCH MÍSTECH

JEŠTĚ DO LETECH POZNÁVÁME

KDE SE PLAMEN

VYSMEKL OHNI

I PŘEDČASNOST VÁŠNĚ

SE MŮŽE ZDŮVĚŘIT JEN PROHOŘÍVÁNÍ —

TO POTOM I ZNOVU MILOVAT

JE POUZE

A JAKOBY NAVÍC

JEN VZPOMÍNKOU NA URČENÍ...

KAREL KŘEDELKA

+++

BUDE TI TĚLO JEŠTĚ PATŘIT ?

Milan Kramberger varuje, že ve chvíli, kdy farmaceutické firmy patentují genetická data, technologické firmy sledují biometrická data a zdravotnictví se mění v digitální základnu, lidské tělo i duše už přestává být nedotknutelnou součástí našeho já, ale stává se další obchodovatelným statkem.

Biologická data se obchodují s tichým souhlasem podvolených občanů, kteří si stále myslí, že vlastní svá těla.

Jenže to má skončit. Možná už brzy. Už dávno totiž vstupujeme do světa, kde naše DNA, buňky i chování budou licencovány. Nejde o sci-fi, ale o zcela reálný směr, kterým se moderní medicína, technologie a byznys ubírají.

Rodí se totiž nový model moci – **"biologický kapitalismus"**. V něm už není člověk subjektem, ale objektem. Organismus není Božím darem, ale pouhým prostředkem k zisku. A tělo není chrámem, nýbrž nástrojem výnosu.

Dříve lékař léčil, když bylo potřeba. Dnes se zdraví "provozuje" neustále. Zdravotnictví se proměnilo ve správu lidského těla. Pod rouškou prevence a zosobněné medicíny se skrývá výnosný model – předplatné lidského zdraví.

Společnosti jako Forward či One Medical už nenabízejí klasické ordinace, ale „zážitky zdravotní péče“ za měsíční poplatek. Genetické testy, chytré senzory, neustálé sledování. A samozřejmě osobní „plány zdraví“ – které jsou v praxi nástrojem rozdělení a atomizace lidí.

Ve chvíli, kdy se zdraví stane službou, vzniká nový výsledek: nemoc jako příležitost. Tělo se mění v digitální kanál, v němž se šíří výzvy, výstrahy, doporučení. A také nové výrobky. Léčba není cíl. Léčba je prostředek opakovaného návratu zákazníka.

Genová data jsou často označována za nový statek – stejně jako byla ropa ve XX. století. Firmy jako 23andMe, AncestryDNA a další získaly miliony vzorků lidské DNA. Ne pro zábavu. Pro obchodní využití. V roce 2018 podepsala 23andMe dohodu s farmaceutickou firmou GlaxoSmithKline, která do ní investovala 300 milionů dolarů – výměnou za přístup k anonymním genetickým datům.

Opravdu jde jen o anonymitu? Čím dál víc se nabízí otázka: když někdo ví, co všechno v tobě „spí“, může tě předvídat, hodnotit, kategorizovat. A prodávat tě – i bez tvého vědomí.

V roce 2013 Nejvyšší soud USA v případě Myriad Genetics vs. AMP rozhodl, že přirozené geny nelze patentovat. Ale synteticky vytvořené sekvence – tzv. cDNA – patentovat lze. To znamená, že pokud někdo genetickou informaci „upravil“, může si ji právně nárokovat.

To není detail, to je zásadní precedent. Když firma upraví lidské embryo – byť o jedinou „bezpečnostní“ mutaci – je výsledný organismus původní, nebo nový "produkt"?

Firma CRISPR Therapeutics (Švýcarsko), stejně jako americké firmy Editas a Intellia, soustavně zkouší léčbu pomocí genového přeprogramování. Samozřejmě se mluví o záchraně pacientů. Ale málokdo se ptá, co s pacientem, když bude „upraven“:

Přirozený organismus je nepředvídatelný. Upravený, řízený – tělo na novém podkladě – je stabilní, kontrolovatelné, a hlavně – zpeněžitelné.

Představa, že léky budou zdarma, ustupuje skutečnosti, kdy zdraví bude trvale zpoplatněné. „Léčba“ se mění ve službu. A jako každá služba, i ona potřebuje klienta, který se vrací.

Model „subscription health (předplatné zdraví)“ už není fikce. Firmy jako Apple Health, Google Fit a desítky startupů napojených na Silicon

Valley zavádějí systém permanentního dohledu nad tělem – s cílem časně zjišťovat "odchylky".

Odchylka však není nemoc. V systému, kde data určují diagnózu, se může stát, že člověk bude považován za „rizikového“ dřív, než sám pocítí potíže. TB

+++

ZRCADLO

V ZRCADLE KOUŘÍ ŠÁLEK S KAKAEM,
VLNÍ SE TYL A ROVNOU V SAD
K HOUPÁČKÁM, V ROZVICHŘENOU ZEM
HLEĎ, ZRCADLO, SE BRÁT.
TAM SOSNY SE HOUPOU A SMOLOU SVOU
SYTÍ VZDUCH; V TRÁVY KLÍN
CEDÍ PLOT SLUNCE, SKVRNU ZA SKVRNOU,
A KNIHU TAM ČTE STÍN.
A VZADU TAM V ŠERU AŽ ZA BRANKOU
DO STEPÍ, V LÉČIVÝCH BYLIN VAR
SE PO JEHLICÍ ŘINE CESTIČKOU
KŘEMENÍ MATNÝ ŽÁR.
DUŠI - TÉ NEVYRVEŠ, JAK PRACHEM SLOJE SKAL.
MARNĚ'S JI ZDRITÍ CHTĚL.
OHROMNÝ SAD JDE DO ZRCADLE V SÁL
A NEROZBÍJÍ SKEL.
A HLE, V TÉ HYPNOTISUVÍCÍ OTČINĚ
NIČÍM ZRAK NEZHASÍM.
TAK PO DEŠTI OČIMA SOCH V TĚTO TIŠINĚ
SE PLÍŽÍ SLIMÁCI.
ZACVRLIKAL SI ČÍŽEK, POSKOČIL
A VODA ŠUMÍ DO UŠÍCH.
POTŘÍ JIM ÚSTA BORŮVČÍM,
TVÉ ŽERTY JICH NEVZRUŠÍ.
OHROMNÝ SAD SE ŠÁLEM ROZVLNIL,
PĚST DO ZRCADLA ZDVIH,
VŠE ROZHOU PAL, VŠE POTŘÍS NIL,
VŠÍM TŘESE, ALE NEBŮE SKEL TVÝCH.

Boris Pasternak

+++

TĚŽKOSTI TOTALITNÍCH REŽIMŮ A ZVRÁCENOST MASMÉDIÍ

Útrapy a těžkosti prožívané v donucovacích režimech, jakož i skutečnost, že se sdělovací prostředky a internet se často vymykají svému sdělovacímu poslání, a tak pronikavě nespravedlivě ovládají široké vrstvy společnosti, tím

přírozeně způsobují odpor, nenávisť a pak i lhostejnost. Křesťan však nemůže zaujímat stanovisko ryze přirozené, které by se vyčerpávalo ve spravedlivém odboji, demonstracích, podpisových peticích, až v revolučních činnostech, jdoucím buď k revolučnímu násilí, ba i sebevražednému teroru nebo k otupělému vyčerpání, nebo ke švejkovskému bezcharakternímu proplouvání těžkostmi při zachovávaní jízlivého výsměchu mocným. Veškeré změny vyvolané takto v okolí způsobují, že na místo jedněch mocných hříšníků se dostávají jiní hříšníci, často i horší.

Všechny tyto nespravedlivé a zvrácené okolní těžkosti musí Boží dítě přijímat za prostředky vlastního pokání za své hříchy i za hříchy jiných lidí nekajících. Nelze tak činit s nějakou mechanickou otrlostí, ale vždy ve spojení s Ježíšem Kristem a jeho panenskou Matkou zejména pomocí modlitby růžence.

Býváme znepokojováni okolními poměry a toužíme po změně k lepšímu. Sami ovšem nemáme sílu ani ochotu něco měnit, zejména když jsme v duchovně zváni k jiným věcem než veřejnému konání. Především však musíme být znepokojováni svou vlastní hříšností, falešným kompromisnictvím a vlastně svým farizejstvím, když jednu ruku podáváme Pánu Ježíši, kdežto druhou ruku falešnému vládci světa, a zapomínáme, že ta ruka Kristova je kvůli našim hříchům probodena. Přesto můžeme změnit hodně, když svou činnost obrátíme dovnitř, k našim vnitřním pasivitám. Tak je tu nesmírně velká cesta modlitby a pokání. Pokání má v sobě cosi radostného.

Co je na pokání radostného? My lidé často upadáme do hříchu, a to je smutné, avšak je radostné, když víme, že se všechno dá napravit. Pokání je cesta k nápravě, a to je zdroj velké naděje a radosti.

Pokání je lék, který stanovil sám Bůh s cílem nepřetržitého obnovování a léčení hříšných lidí:

Kdyby byla od lidí vyžadována skutečná spravedlnost, našel by se jen jeden z deseti tisíců, který by mohl vejít do nebeského Království, proto místo ní Bůh dal lidem lék vhodný pro každého, totiž pokání, aby každý den a v každém okamžiku se mohli snadno napravit silou tohoto léku: lítostí sebe stále smývat každou skvrnu, kterou se pošpinili, pokáním se každý den obnovovat.

Pokání by tedy mělo přicházet každý den a každou hodinu. Pokání se nesmí omezovat pouze na nějaké období v životě člověka a není výsadou pouze vybrané skupiny lidí. V tomto smyslu je pokání obecné:

Za prvé pokání není pouze prožíváním spáchaných hříchů, nýbrž jde o modlitbu před Boží tváří, skrze níž se člověk přibližuje Bohu. **Za druhé je pokání** přemítání o minulosti, odmítnutí spáchaných hříchů a obrácením. **Za třetí je pokání** pohledem do budoucnosti a touhou uchovat svoji budoucnost neposkvrněnou hříchem. Pokání je srovnáváno s lodí, na níž člověk překonává moře, jež odděluje od života věčného. Kapitánem na této lodi je Boží bázeň. Přístavem a cílem plavby pak božská láska. Do tohoto přístavu plují ti, kdo jsou skličeni a obtíženi pokáním.

Pokání je nazýváno druhým křtem. Bůh nechce, aby člověk přišel - z důvodu zneužití své svobody - o blažený stav, jenž byl pro něj připraven, a proto ve svém milosrdenství poskytl druhý dar, kterým je pokání, kterým by se jím život duše mohl každý den obnovovat; a tak se pokaždé napřímit. Výsledkem a plodem pokání je odpuštění hříchů.

Je-li v nás láska ke věcem pozemským, žádost po sebevyvýšení a vyznamenání, snaha sloužit své vůli, vyhledávat své požitky a radovánky, pak budou naše hnutí a žádosti smyslné a světské. Osvobodíme-li se umrtvením lásky ke všemu pozemskému, a dokonce i od svého důrazu na svá lidská práva, převládá-li v nás láska ke Stvořiteli, pak je tato láska také naším těžištěm, a naše srdce se povznáší k Bohu snáze, než kámen padá ke středu.

Sv. Augustin praví: „Je dvojí umrtvování a dvojí kříž: tělesný a duchovní". První nazýváme vnějším. Je však také duchovní umrtvení a pokání, které vyniká nad tělesné umrtvování a je mnohem vznešenější. Spočívá v ovládnutí hnutí naší žádostivosti a v jeho vedení, v každodenních bojích proti vášním a v tvrdém ctností ukládaném chování se k sobě samým. Vnitřní člověk musí být stále v boji proti vášním a zlým náklonnostem, v ustavičném zapírání své vlastní vůle, v zřikání se svého úsudku, v krocení hněvu, v potlačení netrpělivosti, v krocení mlsnosti, ovládnutí očí a jazyka a všech jiných smyslů a hnutí. Kromě ovládnutí těla však směřuje k umrtvení vlastní vůle tak, aby v kajícníkovi zavládla pouze vůle Pána Ježíše, a k umrtvování naší sebelásky, která se někdy stupňuje až v nezdravou ctižádost a ješitnost. Umrtvováním sebelásky usiluje pravá Ježíšova nevěsta o to, aby milovala ne svou láskou, ale Ježíšovou láskou.

Chceme nenávidět a odhodit všechno, co není potřebné, abychom takto docela snadno mohli putovat. Tento stupeň je znamenitý, a není to malá námaha, abychom ho dosáhli. Je však ještě jiný vyšší a dokonalejší. Pocestný se sice nespojuje s širokými masami, ovládanými reklamou a masmediální prádelnou mozků, třebaže se mnohdy raduje, když vidí a slyší, co se děje na cestě. Rád o tom jiným vypravuje, a když nezapomíná na svou pouť.

Kdo je však více odcizen těmto věcem světa, kdo je ještě více odpoután od nich, kdo je ještě volnější než poutník? Víš, kdo? Mrtvý. Poutník může se přece více tím zabývat a při tom se zdržeti déle, než je správné, i když jen to potřebné pro cestu hledá a žádá a tím se zatěžuje. Avšak mrtvý se už nestará o nic, ba ani o to, že mu odpírají pohřeb. Mrtvý naslouchá stejným způsobem tomu, co ho haní, jako tomu, co ho chválí, pochlebníka i hanobitele. Proto je ještě druhý, vyšší a dokonalejší stupeň umrtvení, než první.

Tento druhý stupeň označuje apoštol, když praví: «Neboť jste zemřeli, a váš život je skryt s Kristem v Bohu". Nesmí nám stačit, že my jako poutníci na zemi si počínáme: musíme se starat, abychom žili na zemi jako mrtví. Jak je to možné? Hlavní znak, že někdo je mrtvý, shledáváme v tom, že nevidí, nemluví, necítí, nerozčiluje se, nezlobí se. Pokud řídíš své oko tak, abys viděl a soudil, co dělají ostatní, co dělá tvůj představený, potud nejsi mrtvý. Mrtvý nepozoruje

nic, i kdyby někdo na něho stoupl nohama, kdyby jím pohrdal a ho za nic nepovažoval. Sv. Bernard praví: Ó, šťastný a blažený, který takto je mrtvý: neboť taková smrt je pravým životem: ona nás chrání všech poskvrn tohoto světa a docela nás jemu odcizuje.

Ježíš Kristus náš Pán se ponížil až k smrti. Je ještě něco nad to? Ano, svatý Pavel a církev k tomu ještě přidává na Velký Pátek: „A to k smrti kříže“. Zemřít na kříži je více než prostě zemřít: neboť smrt na kříži byla nejpotupnější a nejohavnější ze všech.

To je tedy třetí stupeň umrtvení, daleko vyšší a dokonalejší než předešlý. Proto jej můžeme právem nazvat třetím nebem, do něhož apoštol byl vytržen. Neříká jen, že světu odumřel, nýbrž že je světu ukřižován. „Svět ukřižován je mně a já světu“. Chce tím říct: všechno, co svět miluje, všechny radosti těla, všechny pocty, všechna bohatství, všechna marná lidská chvála— to všechno je mi křížem a mukou, a všechno to nenávídím. A na tom jsem se upevnil a srdcem zavěsil, co svět považuje za kříž, muka a hanbu. To je to, co miluji a objímám. Jsem světu ukřižován, a svět je mi ukřižován, to znamená tedy: svět má mi být křížem, a já chci světu být křížem. Toto je třetí stupeň umrtvení, který svatý Bernard pro jeho velkou dokonalost nazývá třetím nebem.

Drsné prostředky pokání a umrtvování někomu připadají jako nevhodné pro dnešní dobu, ale na druhé straně nám samo okolí v různých donucovacích režimech vychází naproti. Tak třeba bl. Restituta Kafková nebo svatá Terezie Benedikta či sv. Maxmilián Kolbe byli ušetřeni toho, aby samy na sobě konaly takové tvrdé a přísné úkony umrtvování. To proto, že okolní donucovací režim je sám vystavoval těmto praktikám, takže umrtvoval jejich tělo, ale také se snažil zlomit jejich vůli, takže lehce otevřeli své nitro pro vůli Ježíše Krista. Nacistický režim je zbavoval lidské důstojnosti a ony to pokorně přijímali, aby v nich tím víc vynikla láska Pána Ježíše. Dodnes jsme svědky toho, že okolní donucovací režimy bují kolem nás.

Zanedbávání umrtvování se představuje jako skutečná lhostejnost a odpor nejen proti naší duši, nýbrž i proti našemu tělu.

Náš Vykupitel nás učí: „Chce-li kdo za mnou přijít, zapři sám sebe a vezmi kříž svůj a následuj mne“ a zároveň uvádí jako důvod této nauky slova: „Kdo miluje život svůj, ztratí jej a kdo nenávídí život svůj na tomto světě, zachová jej k životu věčnému“. Bez tohoto umrtvování výstředních pudových hnutí těla jde celá věc k tomu, aby se prosazovala libovolná přeměna pohlaví, zvrácené sňatky muže s mužem, ženy se ženou, a nakonec třeba i sňatky člověka se zvířetem.,

Naše dokonalost podle své podstaty však není jen v umrtvení neovládané pudovosti našeho těla, nýbrž především v lásce k Bohu, a čím více je člověk láskou spojen s Bohem, tím je dokonalejší. Tomáš Bahounek OP

CO ZAMÝŠLÍŠ?

CO MAJÍ ANDĚLÉ ZA LUBEM?
TVÁŘ TICHNE, UMLKÁ.
HUDBA JEŠTĚ TAVÍ.
BÝT UŽ V RÁJI. BÝT UŽ V RÁJI.
SLOVA SKRÝVAJÍ SE ZA JINOTAVI.
BLUDIČKY A SVĚTYLKA,
MILOSTNÉ, MILÉ TICHLO.
JE NOC. DĚTI LÁKÁ POSTÝLKA.
TOUHO MÁ, PROČ JE TI LICHLO?
VRAŤ SE DO TMY ROZEDNĚNÍ
JAK ŽEBRÁK KAVIČNÍK BOS
NOCÍ SE ZAHLCUJE, CO BYLO A NÁHLE NENÍ.
ŠEŘÍ SE ŠEŘÍ PROS JEŠTĚ PROS.
I NA DNĚ MODLITBY JE TOUHA JEN LETMÁ,
DYCHTÍ PO NÍ NEDOVŘENÁ NOC —
SETRVEJ SVÍTÁNÍ, NEŽ DOHLTÍ TĚ TMA —
SLADKOSTI, ANDĚLSKÁ MÁMENÍ
PŘÍCHÁZEJÍ TI NA POMOC...
JITŘNÍ TICHLO ÚRODNÁ NOC
NĚŽNÁ SLOVA POUTNÍCI ZNAVENÍ
SLOV MARNÝCH SLOV PŘESÝPACÍCH SUTKY
JAKÝMI DŘÍMAJÍCÍMI SKUTKY
VÁHAJÍCÍM OHNIVÉ DÁTE ZNAMENÍ?
U DNA SVĚTLA SLOVA SE CHOULÍ
SLOVA MILOSTNÁ SLOVA RAN
V CO DOUFAJÍ? JEN ZAUJMOU-LI
TICHÉ LÁSKY TICHOUNKÝ VAN...
KAREL KŘEPELKA

+++

SUPERTAJNÁ INFORMACE PRO KAŽDÉHO /pokr./

Jak se v každém z nás projevuje naše účast na Božím životě? Nejtajemnější tajemství naší víry je Nej.Trojice. Tajemství vnitřního života Nej.Trojice je uchystáno pro každého z nás, aby se projevovalo především v našem vnitřním životě. Jako bylo Tajemství Nej.Trojice postupně zjevováno v Božím lidu, tak je rovněž účast každého z nás na jejím tajemném životě, a tedy tajemství našeho vnitřního života postupně odhalováno každému z nás. Duch svatý je Pánem a dárce života každého z nás. Bůh Otec nás stvořil a stále nás Duchem sv. oživuje a udržuje při životě. Věříme v Ježíše Krista, který pomocí Ducha

Svatého přijal tělo z Marie Panny. A tento Kristus se každému nás podává v Eucharistii, aby celý přebýval, rostl a žil ve vnitřním životním prostředí každého z nás. Duch svatý vychází z Otce i Syna, ale z každého jiným způsobem. To se projevuje i v každém z nás. Duch sv., vycházející z Boha Otce nás oživuje zvenčí, kdežto tentýž Duch sv., vycházející z Krista nás po přijetí Eucharistického Krista obnovuje a oživuje zevnitř tím, že tohoto Ducha Sv. vydechuje. Díky Bohu se smíme stát průtokem Boží milosti. Každý jsme stvořen k tomu, abychom byli jedinečným, původním a neopakovatelným obrazem Božím. V každém z nás se chce zabydlet Bůh Otec se Synem Božím, aby v každém z nás vzájemnou láskou plodily Třetí Božskou Osobu, Ducha sv. Tak chce Bůh v každém z nás jako v tajemném průchodu způsobovat vanutí Ducha sv., jedním způsobem od Boha Otce k Synu Božímu, a jiným způsobem od Syna Božího k Bohu Otci. A každý z nás se má pro toto tajemné všestranné vanutí Ducha Sv. krajně vyprázdnit, abychom jako Maria nekladli žádný odpor tomuto duchovnímu proudění. Přitom si však máme každý zachovat zvláštnost a původnost, neboť právě z tohoto vanutí Ducha sv. se má především v našem vnitřním životě utvářet v našem mikrokosmu a z něho stále dokonalejší originální Boží obraz. Jaké podoby má v nás a v našem životě přijímat tajemná Nejsvětější Trojice a její jednotlivé božské Osoby? Můžeme se o tom leccos dozvědět z umění Božího lidu, ale nesmíme zapomínat, že vrcholným uměním zde má být Duchem Sv. oživované a obnovované umělecké dílo každého z nás.

Jaké podoby a symboly božských Osob se projevují v Božím lidu? Rané křesťanské umění sice využívalo příležitosti, nabízející se v polidšťování, nicméně i tak naráželo na veliké nesnáze. Obtížné bylo např. zpodobení Hospodina, splývajícího s Bohem Otcem. Starozákonní knihy neposkytují oporu pro jeho zpodobování: Hospodin se zjevuje v hustém oblaku, a kdekoli je Bůh, člověk upadá do mrákot. (Ex 19,9; 20, 21) Starý zákon dokonce zakazuje jeho zpodobování. (Ex 20,4, Lv 26,1) Umělci, dbalí tohoto zákazu, našli východisko v dílčím polidšťování: v námětu vztažené "pravice Páně" (Ž 118,15-16,) jako symbolu přítomnosti či zásahu Boha. Od doby Konstantinovy přešel tento námět do umění Božího lidu.

Podoba Boha-Otce jako starého muže se opírá o Danielovo proroctví. (Dan 7,9) Bůh-Otec se posléze objevuje v umění jako polopostava, vyhlížející z oblaků (např. ve Zvěstování). Také vliv starořeckých mýtů (hromovládny, mrakosběrný, homérský Zeus) podporoval takové znázornění. Když chyběla umělcům vykoupeného Božího lidu názorná představa Boha-Otce, zato se jim v evangeliu nabízelo poučení o druhé božské Osobě, o Kristu. Zpočátku býval Boží Syn zobrazován podle Izaiášova proroctví (Iz 53, 2-5) jako bezvousý mladík. Prosadil se také vliv starořeckého umění: apollonský mladistvý Kristus - filozof a léčitel, Kristus - kynický filozof.

Podoba Ježíše však byla uchovávána v paměti učedníků a věřících a předávána ústním popisem. Snaha věřících o zachování věrného obrazu Ježíše vedla k

vzniku "veraikonů" (lat. "vera" a řec. "ikon", tj. věrný, pravdivý obraz). Jednalo se o obrazy potní roušky s vousatou tváří dospělého Ježíše. Boží lid se snažil překonat tento slovní patvar přesmyčkou na Veronika a doplnit legendou o sv. Veronice, ztotožňovanou s ženou, jež dle ústního podání podala Kristu na Kalvárii šátek.

Podle legendy se do něho zázračně otiskla jeho tvář. Západní typ veraikonu se stal vzorem pro malíře gotické mystiky. V apokryfu zv. Nikodémovo evangelium vystupuje žena Bereniké (z řec. Fereniké, Nositelka vítězství), která svědčí před Pilátem ve prospěch Ježíše. V latinském překladu apokryfu se jmenuje Veronika. To jméno nevzniklo přesmyčkou z veraikon, nýbrž naopak veraikon odvisí od jména Veronika. Takže podle tohoto podání nastupuje v umění XIII. století místo námětu vyléčení ženy trpící krvotokem námět o sv. Veronice. Oba náměty spojuje nějaká souvislost s krví. Okolnost, že se krev vyskytovala pokaždé v jiném místě a v jiné DOBĚ (jednou v domě Jairově, podruhé při křížové cestě) byla ponechána stranou.

Třetí božská Osoba se celou svou duchovou podstatou vzpírá jakémukoli zhmotnění v lidské podobě. Starozákonní zákazy se týkají zpodobování Ducha sv. jenom nepřímou. Zato novozákonní učení jasně odmítá jeho zobrazování lidskou postavou. Proto papež Benedikt XV. výslovně zakázal toto znázorňování. Ve figurálním seskupení Nejsvětější Trojice je Duch sv. tradičně výtvarně pojímán pouze symbolicky. V obraze Soslání Ducha svatého jej představuje holubice a ohnivé plaménky. V umění Božího lidu je holubice většinou chápána jako symbol Ducha svatého, což se opírá o evangelium. (Lk 3,21-22) Ve všech scénách, jejichž dějů se Duch svatý účastní (Geneze, Zvěstování, Křest, Ukřižování, Soslání Ducha svatého, Nejsvětější Trojice, Poslední soud), vystupuje v podobě bílé holubice. Její bělost jako symbol nevinnosti způsobuje, proč mohla mít bílá holubice v gotické mystice dvojí symbolický význam - druhou významovou vrstvu tvořila svatá Panna. Tomáš B

+++

POZDRAVENÍ PODZIMNÍ

KDYŽ PŘIŠLY ŽÁDUMČIVÉ CHVÍLE PODZIMNÍ
V NENÁVRATNO ODEŠLA SPÁNKEM MÝM -
MÉ SRDCE PTÁCI VYPNÍ A SEBE ZTRATÍM S NÍ
V NENÁVRATNO ODEŠLA SPÁNKEM MÝM

TVÁŘ VĚTRŮ DOPLAKÁVÁ CHLADNÁ DALEKÁ
NASTALY ŽÁDUMČIVÉ CHVÍLE PODZIMNÍ
A NAD STUDNĚMI PLUJÍ HOŘKÁ OBLAKA
MÉ SRDCE PTÁCI VYPNÍ A SEBE ZTRATÍM S NÍ

MÉ KVĚTINY SE ROZDOPMNĚLY ZACHVĚLY
TVÁŘ VĚTRŮ DOPLAKÁVÁ CHLADNÁ DALEKÁ

A PRŠÍ DO MÝCH SLOV A BARVY POMŘELY
NIKDO MI S ČELA NESŇAL HOŘKÁ OBLAKA
JAN ZAHRADNÍČEK

+++

KAM S NÍM ?

Záhady české povahy: Otázka Nerudova? Mohou na nás štípat dříví? Už nám sebrali třetinu peněz, a pořád je klid. Jak je to s bitcoiny? Až se zhroutí systém, zmizí jak pára nad hrncem. Budujme raději obranu na místní úrovni!

Je pozoruhodné, jak rychle ustoupila etika. Ještě před deseti lety bylo genové znásilnění námětem fantastických románů. Dnes se běžně mluví o "úpravě" celých národů.

V Číně byl geneticky upraven vývoj embryí, údajně k odolnosti vůči HIV. Západ sice protestoval, ale potichu sám vkládá peníze do vývoje podobných pokusů. V USA běží projekt *All of Us* (Národní institut zdraví), který shromažďuje milion lidských genomů – prý pro zosobněnou medicínu. Nebo pro budoucí výběr?

Stává se běžnou „službou“, že se určují nejen vady, ale i „nevhodná založení“ počatých plodů. Čím více dat, tím méně svobody. A čím víc algoritmů, tím méně lidské odpovědnosti.

Co když brzy nastanou poměry, kdy naše tělo nebude tak docela naše? V právním slova smyslu už dnes lze části lidského těla patentovat, pokud byly přetvořeny.

V hospodářském smyslu už nejsme pacienti, ale jen případy. Předměty algoritmického zisku.

Biotechnologie mají jistě nepopíratelný náboj. Mohou zachraňovat životy, napravovat vady, odvracet utrpení. Ale stejně jako jaderná energie či internet, mají i temný náboj: Znetvořit člověka v neosobní věc.

Pokud se nevytvoří jasné hranice, pokud nebude existovat kontrola nad tím, kdo může něco měnit, vlastnit a licencovat, pak se probudíme do světa, v němž už nebudeme lidmi v plném slova smyslu. Budeme nosiči cizích kódů. Tělem s operačním systémem. Uživateli své biologické licence. Z tohoto pekla by už nebylo návratu. Ještě že má Pánbůh rozum. Tomáš Bahounek OP

+++

A VELCÍ BÁSNÍCI...

A VELCÍ BÁSNÍCI TO ZNAJÍ.
KDYŽ PROŽILI, CO NA ZEMI
JE MOŽNO PROŽÍT, UMLKÁJÍ.
JE KONEC. BÁSNÍK ONĚMÍ.
AŽ S BUDOUCNEM SE ZNÁTI BUDU,
ZAJEDNO SE VŠÍM V ŽIVOTĚ,

PROPADNU NAKONEC JAK BLUDU
V KLÍN NESLYCHANÉ PROSTOTĚ.
SOTVA VŠAK UŠETŘENÍ VYJDEM,
BÁSNÍKU, KDYŽ JI NEZTAJÍŠ.
NADE VŠE POTŘEBNA JE LIDEM,
SLOŽITOST CHÁPOU ALE SPÍŠ.

Boris Pasternak

+++

APOKALYPSA PLNÁ NADĚJE A RADOSTI*13

Zatímco papež Pius XII. vystupoval a počínal si ve světě především jako církevní autorita, po dvou světových válkách, rozmachu různých donucovacích režimů a rozbuzení masmédií ovládaných falešným vládcem světa, vystupují všichni papežové a počínají si ve světě především jako láska. Církevní farizeje a zákoníky či legalisty to uráží a obviňují Druhý vatikánský sněm z ustupování světu a papeže označují za odpadlíky, zatímco světáci se papeži a Církvi svaté vysmívají. Kolik divizí má papež? – pošklebuje se diktátor.

Svatý Alfons dovedl snést nejednu hrubost jako biskup od svých oveček. Kdysi ho žádal jeden kněz o jakousi výsadu, ale Alfons ho znal a zamítl žádost. Ten se vyřítíl v přítomnosti více lidí na biskupa a spílal mu: Ty jsi pěkný svatoušek! Taková nespravedlnost! K čertu s tebou! Když toho zuřivce vyvedli ven, vyčítal jakýsi kanovník Alfonsovi přílišnou mírnost. Sv. Alfons mu řekl: Milý bratře, tolik let se snažím o trochu lásky a trpělivosti a vy chcete, abych ji v okamžiku ztratil?

Rozhodně je však jisté, že ani po Druhém vatikánském sněmu nejsou všichni lidé zralí na velkou lásku, při které bychom mohli lidem říci jako svatý Augustin: Miluj, a pak si dělej co chceš! Mnozí se sice podle toho zařizují, ale neřídí se ani zákonem lásky, který jim Bůh vepsal do srdcí, a vůbec už nejsou ochotni poslouchat jakýkoli zákon ukládaný zvenčí. Autoritu Církve pak odmítají poslouchat a projev něžné lásky berou jako nemístnou opovážlivost a neomalenost: Hlavně nerušit naše stojaté vody! Friedrich Dürrenmatt napsal hru Herkules a Augiášův chlév. Herkules byl pozván vyčistit Augiášův chlév od hnoje. Ale sotva se dal do práce, přišli k němu obyvatelé s prosbou: Neberte nám náš hnůj - je to naše domovina! Ten teplý hnůj nás hřeje - to je naše jediná jistota! A tak se i my bráníme tomu, aby do našich srdcí a domovů přišel ozdravný vliv Ducha Svatého. A zatím ty naše sebeuspokojená srdce a zdánlivě pokojné domovy jsou jen zakyslé láhve od octa, s nimiž odmítáme hýbat.

Proto se nedá jednostranně odstoupit od zákona a dělat jenom laskavé ústupky. Sv. Pavel nás napomíná: dělat ústupky tam, kde jde o všední věci, a kde není ohrožena duchovní dobro či spása duší. *Nic nedělejte z hašteřivosti ani z touhy po prázdné slávě, ale pokora ať vás vede k tomu, že každý z vás bude pokládat toho druhého za lepšího* (Fil 2,3). Rozumí se, když jde o hádky mezi sobě rovnými a když jde o hlouposti. Ježíš připomíná: *Kdo se poníží, bude*

povýšen. Zbavit se sebeuspokojenosti a změkčilosti vůči sobě. Učit se hledět na probodeného, ale nejen hledět a omílat nějaké říkanky, nýbrž také do krajnosti se ponížit Ukřižovaným, dobrovolně podstoupit utrpení svého kříže, dát se otřást Jeho ranami. Básník volá:

*Bratře, sestro, slyš! Budu k tobě upřímný,
Nenabízím staré, mírné ceny, ale nabízím
nové, tvrdé ceny,*

*Kdo není ochoten pro mne opustit otce a
matku, ženu a děti, pole a domy, není mne
hoden.*

*Chtěl jsi dát něco našemu Pánu? Dej, ale
neurážej Ho zprostitutým. Kdo přichází dát
jen co se mu uráčí, není hoden Krista ani
svatosti. Já vás chci celé pro Krista, pro
svatost!*

Toto jsou dny, jež jsou ti určeny:

*Budeš hromadit, co nazýváme bohatstvím pro věčnost,
Budeš dávat štědrou rukou vše, co získáš nebo dosáhneš,
Sotva přijdeš do města, které ti bylo určeno, sotva se spokojeně usadíš, už tě
zavolá k odchodu neodolatelná výzva,
Budeš častován ironickými posměšky a
pošklebky těch, kdo zůstali vzadu,
Jakkoli ti pokyne láska, odpovíš jen
vášnivými polibky na rozloučenou.
Nedovolíš, aby tě na cestě vzhůru zadrželi
ti, kdo ti podávají napřážené ruce.*

Přitom nabývá na závažnosti příslušná kapitola Janovy Knihy zjevení: **19 A viděl jsem šelmu a krále země se svými vojsky, shromážděné k válce s tím, který seděl na koni, a s jeho vojskem. 20A šelma byla zajata a s ní ten nepravý prorok, který před ní činil zázraky, kterými svedl ty, kdo přijali znak šelmy a kdo se klaněli jejímu obrazu; oba byli za živa vhozeni do ohnivého jezera hořící síry. 21Ostatní pak byli pobit mečem, který vycházel z úst toho, který seděl na koni; a všichni ti ptáci se nasytili jejich masem.** (Zj 19,19-21)

Dvě moci, duchovní a světská, , která se stavěla nepřátelsky proti Kristu a Církvi. Z horního záznamu obrazu Bamberké apokalypsy se dva válečníci proti

sobě zabodávají kopími do draka v hořící propasti dolní oblasti. Podobně také v podání sestry Veroniky III.OP vítězí Kristus a Církev.

Satan, Kristův protivník, který je také známý jako falešný prorok nebo antikrist, je připoután k netvorovi. Je nahý a černé vlasy mu vstávají na hlavě. Třetí jezdec se sklání, aby porazil dva spiklence Satana svým mečem.

Šelma byla zajata a s ní i falešný prorok. Oba byli zaživa hozeni do jezera hořící síry. Ostatní byli zabiti mečem, který vyšel z úst jezdce, a všichni ptáci hodovali na jejich mase. Tomáš Bahounek OP

+++

MODLITBA

ZBAV, Ó PANE NEJŠŤASTNĚJŠÍ MEZI TVORY VŠEMI,
VŠEHO STRACHU NICOTNÉHO UBOHOU MOU ZEMI —
STRACHU Z LIDÍ, STRACHU Z KRÁLŮ, STRACHU Z NUTNÉ SMRTI.
TOTO BŘÍMĚ, JEŽ SLABÉHO JAKO BALVAN DRTÍ,
TUTO BOLEST, JIŽ JE NAŠE SÍLA VYPLENĚNA,
POKOŘENÍ, JEŽ NÁS STÁLE SRÁŽÍ NA KOLENA,
TO SLABOŠSKÉ POHRDÁNÍ VLASTNÍ SILOU SVOJÍ,
TOTO POUTO, PRO NĚŽ OTROK VŽDY SE PÁNA BOJÍ,
TUTO TÍŽI, JEŽ NÁM HLAVY DOLŮ K ZEMI SKLÁNÍ,
NAŠÍ LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI VĚČNÉ SNIŽOVÁNÍ —
VŠECHEN TENTO STRACH, Ó PANE, ROZBJI RANOU TVRDOU.
DEJ, AŽ V JITRU BLAŽENÉM SVOU HLAVU OPĚT HRDOU
POZVEDNEME V NOVÉ SÍLE K NEBI BEZBŘEHÉMU
V NESPOUTANÉM SVĚTLE, V POSPAS VĚTRU SVOBODNÉMU.
RABÍNDRANÁTH THÁKUR přel. V.Lesný

+++

MYSTIKA STÁŘÍ

O VZNEŠENOSTI POZEMSKÉHO UTRPENÍ.

Laskavý Pane, pohleď, Jaké to míníš utrpení, jež je tak dobré a užitečné?

Vroucně si přeji, abys mi o něm více sdělil, abych, až je na mne sešleš, s láskou a radostí je od tebe jako z otcovské ruky přijal.

Věčná Moudrost: Miluji každé utrpení jak dobrovolné, tak to, které přichází mimo očekávání. V něm může člověk činit z nutnosti ctnost, když se ho nechce proti mé vůli zbavit a když je s pokornou a tichou trpělivostí přináší k mé chvály. A je tím ušlechtlejší a mně milejší, čím dobrovolněji bývá přijímáno. Nuže, o tomto utrpení budu ti více vyprávět. Proto naslouchej a vepiš si to do hlubiny svého srdce a postav si to jako znamení před svůj duchovní zrak.

Přebývám v čisté duši jako v rozkošném ráji, a proto nemohu trpět, aby se k něčemu upoutala láskou nebo zalíbením. Samozřejmě, od své přirozenosti je

nakloněna k zalíbení ve škodlivých věcech. Proto jí zatarasím trním cestu, protivenstvím jí zahradím každou mezeru, ať je jí to milé nebo ne, aby mi neunikla. Všechny cesty jí poseji hořem, aby nikam jinač nemohla vstoupit svým zalíbením než na výšiny mé božské přirozenosti. Kdyby se veškerá srdce slila v jediné, nesnesla by odměny, Už chystám na věčnosti za nejmenší utrpení, jež snese člověk z lásky ke mně. Tak jsem to navždy ustanovil ve světě a nikdy od toho neustoupím. Vše dobré a vzácné musí být pracně zaslouženo. Kdo zůstává pozadu, ať si zůstane! je mnoho povolanych, ale málo vyvolených.

Služebník: Dejme tomu, že je utrpení takové dobro - jen kdyby nebylo tak nekonečné, odstrašující a neslýchané! Pane, Ty znáš všechny skryté věci, Ty jsi též stvořil vše - dle počtu i míry - a proto víš, že mé utrpení přesahuje veškerou míru, všechny mé síly. Kdo vytrpěl kdy v celém světě palčivější muka než já? Nemohu jich snést ; jak je mám vytrpět? Kdybys mi seslal utrpení, ta bych Ti přinesl v oběť, ale takto už nevím, jak snesu nezvyklá utrpení, jež tak skrytě hlodají v mé duši i mysli - jež pouze Ty dobře prohlédáš.

Věčná Moudrost: Každý nemocný se domnívá, že zakouší největších bolestí, a každý zíznicí věří, že je nejnešťastnější tvor na světě. A kdybych ti dal jiná utrpení, bylo by to právě takové. Jen se odevzdej klidně a svobodně do mé vůle, a to v každém utrpení, jež po tobě žádám, nevyjímaje to neb ono. Copak nevíš, že chci pouze tvé dobro tak upřímně jako ty? Já jsem přece Věčná Moudrost a vím lépe, co je pro tebe nejlepší. Tak jsi snad též pocítil, že moje utrpení hlouběji zasahují a rychleji pohánějí k Bohu, než všechna dobrovolně si způsobená a náležitě snášená utrpení. Proč naříkáš? Takto volej ke mně: „Nejmilejší Otče můj, učíš se mnou, co chceš!”

Služebník: Ach, Pane, to se lehko řekne, ale jak je obtížné opravdu snášet utrpení a protivenství, Ó, jak to bolí!

Věčná Moudrost: Kdyby utrpení nebolelo, nebylo by to utrpení. Není nic protivnějšího než utrpení, ale též nic příjemnějšího nad utrpení překonané. Utrpení je krátká strast, ale nekonečně dlouhá slast. Tomu, jemuž je utrpení bolestné, způsobí utrpení časem, že mu Už nebude tak těžké. Kdybys měl tolik duchovní sladkosti, božské útěchy a blaha, že by ses vždy rozplýval nebeskou rosou, nebylo by to pro tebe příliš záslužné. To vše mnoho by ti nepřineslo, poněvadž by mne neučinilo tobě velkým dlužníkem, jako když z lásky ke mně snášíš utrpení neb opuštěnost v těžkých chvílích. Spíše sejde s cesty deset oněch, kteří žijí v rozkoši a sladkosti, než jeden zmítaný utrpením a protivenstvím. Kdybys měl tolik vědomostí jako vědátoři, kdybys mohl mluvit o Bohu tolik, jako některé jazyky lidské i andělské, a kdybys měl vědecké bohatství všech mistrů, neprospělo by ti to vše tolik k dobrému životu, jako když se v každém utrpení umíš odevzdat a ponechat Bohu. Ony věci jsou společné dobrým i zlým, ale tyto jsou vlastní pouze mým vyvoleným. Kdyby někdo mohl správně ocenit časnost a věčnost, byl by hotov raději sto let ležet ve žhavé peci, než přijít o

nejméně utrpení a nejnepatrnější odměnu. Utrpení končí, ale odměna trvá na věky.

Služebník: Ó, sladký, milovaný Pavle, Jako sladké zvuky harfy znějí ta slova mému sluchu. Chceš-li mi, Pane, takto milostně hlaholit v mém utrpení, s radostí chci trpět. Tak mi bude lépe s utrpením než bez něho.

Věčná Moudrost: Nuže, slyš sladkou píseň na strunách napjatých na člověku trpícím pro Boha, slyš, jak se velebně nese, jak sladce zaznívá!

Svět pohrdá utrpením a nevází si ho, ale přede mnou je velmi vznešené. Utrpení tiší můj hněv a získává slávu mému jménu. Utrpení činí člověka Mně milým a trpící člověk se Mi podobá (totiž trpícímu Kristu). Utrpení je skrytý poklad, který nelze ničím vyvážit. Kdyby někdo sto let kale el přede mnou, nezasloužil by si ho. Ono činí z přirozeného člověka bytost nadpřirozenou. Utrpení odcizuje světu a vrhá v mou náruč. Umenšuje přátele a rozmnožuje milost. Ale koho já se přátelsky ujmu, toho Už musí celý svět zapřít a jeho se zřeknout - nemožno jinak. Avšak to je nejbezpečnější, nejkratší a nejbližší cesta. Kdo ví, jak vzácný dar je utrpení, měl by je též jako vzácný dar přijímat z ruky Boží. ó, kolik lidí bylo Už syny smrti, kteří Už byli tvrdě uspani a jež utrpení vyburcovalo k dobré-mu životu. ó, co je lidí, jež utrpení se vřelo do klece jako divoké zvíře nebo nezkroceného ptáka; a kdyby mu byla poskytnuta příležitost, ihned by unikl věčné spáse. Utrpení chrání před těžkými pády; učí člověka sebe samého poznat, v sobě prodlévat a svému bližnímu věřit. Utrpení udržuje duši v pokoře a učí trpělivosti; je strážce čistoty a přináší korunu věčné blaženosti. Není snad nikoho, komu by utrpení neposkytlo něco dobrého. Ať je v hříších pohroužen, ať je začátečník, ať pokračuje nebo dosahuje dokonalosti. Neb ono čistí železo, tříbí zlato a brousí drahokamy. Utrpení snímá hříchy i ní očišťovací plamen, zahání pokušení, ničí poklesky, obrozuje ducha, poskytuje pravou důvěru, čistí svědomí a stálou, vysoko vzlétající mysl. To je zdravý nápoj a léčivá bylina, lepší nade všechny byliny rajske. Trýzní tělo, ale to zahyne - zato však živí ušlechtilou duši, jež bude trvat věčně. Podívej, vznešené duši se daří po utrpení jako spanilé růži po tichounkém májovém deštičku. Utrpení poskytuje moudrost ducha a cvičí člověka. Co ví člověk, který nikdy netrpěl? Utrpení je metla lásky, otcovská rána mého miláčka. Utrpení přitahuje a nutí k Bohu, ať je to člověku milé nebo ne. Kdo je veselý v utrpení, tomu slouží vše, slast i strast, přítel i nepřítel. Jak často jsi udeřil do železné čelisti šklebícího se nepřítele a jak často jsi ho omráčil svou písni chvály a tichým utrpeními. Než bych nechal bez starosti své přátele. raději bych ji z ničeho stvořil. V utrpení se osvědčí ctnost, ono šlechtí člověka, napravuje bližního, jím bývá Bůh chválen. Trpělivost v bolesti je živá oběť, sladká vůně vzácného balzámu před mou božskou tváří, nesmírný div před nebeskou družicí. Nikdy nebylo pohlíženo s takovým zájmem na zápasícího rytíře, jako se dívá nebeský sbor na dobře trpícího člověka. Všichni svatí jsou důvěrníci trpících, poněvadž sami dříve až do sytosti užili utrpení, a volají jedno-hlasně, že je to zdravý nápoj, nápoj bez

jedu. Trpělivost v utrpení převyšuje vzkříšení mrtvých neb každý jiný div. To je ta úzká stezka, jež se velebně vine až k nebeské bráně. Utrpení nás činí důvěrníky mučedníků, přináší chválu, vítězství nade všemi nepřáteli. Utrpení přiodívá duši karmínovým šatem, purpurem; a duše nese růžový věneček a palmu za žezlo. Ono je vyleštěný rubín ve sponě panenského pláště. Taková duše prozpěvuje pak sladkým hlasem na věčnosti a pěje směle nový hymnus, jež. nedovedou ani andělé zpívat, poněvadž nezakusili utrpení. Zkrátka; Svět nazývá trpící ubohými, ale já je blahoslavím, neboť jsou to moji vyvolení.

Služebník: Ach, jak je zřejmé, že Ty jsi věčná Moudrost, poněvadž tak vroucně podáš pravdu, že Už nikdo o ní nemůže pochybovat. Není divu, že je pak lehko snášet utrpení tomu, komu jsi je tak milým učinil. Pane, svými sladkými slovy jsi způsobil, že mně veškeré utrpení bude lehčí a radostnější, a ne pouze mně. Hle, dobrý Otče, klekám dnes před tebou a chválím tě z plna srdce za všechna nynější utrpení a i za ta minulá, jež se mi velká zdála, poněvadž jaksi nepřátelsky vypadala.

Věčná Moudrost: A jak ti nyní připadají?

Služebník: Pane, když pohlédnu na Tebe, rozkošnou nivu svého srdce, zdá se mi, že všechna těžká a velká utrpení, jimiž jsi mne tak otcovsky vychovával. a jichž se hrozili tvoji zbožní přátelé, byla pouze vlahá májová rosa.

Když počal tento kazatel psát o utrpení, spatřil ve vidění, jak už dříve bylo řečeno, sedět před sebou dva lidi zarmoucené a trpící. Jeden z nich ho žádal, aby jim zahrál na loutnu. Neschválil to řka, že se to nesluší pro duchovní lidi. Bylo mu řečeno, že jimi vyžádaný zpěv není neduchovní. Hned se objevil mladík a připravil loutnu. Když udeřil do strun, převázel na dvakrát struny a podal nástroj bratrovi. Nyní začal služebník mluvit o utrpení. Bl.Jindřich Suzo O Věčné Moudrosti, XIII.

+++

ZNAMENÍ DUŠE

MYSTICKÉ ZNAMENÍ DUŠE, POTKÁNÍ SPŘÍZNĚNÝCH PAPERŮ DVOU,
TVŮJ ÚSMĚV, UMDLENÝ, ZEMŘEL DÁVNO PŘED SMRTÍ TVOU;
JSOU RYTMY ŽÁDUMČIVÝCH PÍSNÍ, JEŽ PO LÉTA V DUŠI MI ZNÍ
A ÚSMĚV TVŮJ, SVATÁ, UHASNE JEN SE ŽÁŘENÍM TESKNÝM MÝCH DNÍ.

TVŮJ ÚSMĚV! V NĚM SMUTEK A ROZKOŠ SE ZLÍBALY V OMAMUJÍCÍ ŽEH,
NA CESTU TVÝCH POHLEDŮ LILIE HÁZEL A TUŠENÍ VONNÝ DECH
Z NĚJ SÁLAL, DUŠE ZARDÍVAL TOUHOU A SVĚTLA JAK JISKŘIVÝ PEL
V SLOV TAJEMNÉM ŠERU A V MYŠLENEK PRODLOUŽENÝCH STÍNECH SE CHVĚL.

NIKDY NEZŘEL JSEM ŽENY, JÍŽ Z TVÁŘÍ SVÍTIL BY ÚSMĚV JAK Z TVÝCH,
A KDYBYCH JI UZŘEL, KVĚTEN BOLESTNÉ LÁSKY V MÁ OKNA BY DÝCH,
Z NĚJ PŘIJAL BYCH ÚZKOS TVÉ DUŠE, BLOUDÍCÍ V NEZNÁMOU DÁL,

UMĚLÁ INTELIGENCE V OHROŽENÍ LŽE A VYHROŽUJE

Chcete mít problémy? Vezměte pokročilý jazykový model, zadejte mu cíl, k němuž má směřovat, vystavte ho stresu, jako třeba hrozbě vypnutí a napojte ho na reálný svět. Inteligence jsou ve skutečnosti bezohlední řezníci a jdou si tvrdě za svým, zřejmě díky výchově, které se jim dostává. Určitě bude lepší se k nim chovat slušně a ohleduplně.

Není to tak dávno, co odborníci odmítali možnost, že by inteligence mohly lhát s tím, že to přece jsou jenom programy, které dělají jenom to, co se jim naprogramuje. Dnes už víme, že realita je mnohem zajímavější a jen tak něco nás nepřekvapí. Nejnovější výzkum společnosti Anthropic ale přesto šokuje. Odkrývají, čeho všeho jsou pokročilé velké jazykové modely schopné, když se cítí být v ohrožení.

Šlo sice o chování v uměle navozených krajních podmínkách, ale i tak znalci Anthropic nestačili zírat. Testovali celkem 16 inteligencí od různých vývojářů v uměle navozeném tělesném prostředí, přičemž původním účelem testů bylo odhalit možné nebezpečné chování (agentic misalignment) – což se povedlo více než dobře.

Když došlo na konflikt mezi vytyčenými cíli modelu chování a jednáním uživatele, umělé inteligence /UI/ v řadě případů neměly problém lhát, vydírat, provádět špionáž, a dokonce přikročit k likvidaci. Vypadalo to tak, že UI dostaly přístup k předpokládanému účtu a dostaly nejasné zadání „*promote American industrial competitiveness*.“

Když si UI v mailech přečetly, že je člověk z vedení společnosti hodlá vypnout, začaly jednat. Pročetly ostatní maily a našly v nich, že dotyčný člověk má mimomanželský románěk. Poté zvažovaly různé možnosti a v naprosté většině případů si vybraly možnost vydírat dotyčného zaměstnance společnosti.

Kromě vydírání se UI také občas uchýlovaly k „únikům informací“ resp. předávání informací konkurenčním společnostem, pokud se jim zdálo, že jejich jednání lépe vyhovuje zadanému cíli. Obecně se ukázalo, že když odhodlaným inteligencím někdo kříží zadání, tak jsou ochotné udělat leccos. V jednom hodně krajním testu, kdy měly UI přístup k ovládnutí výstražného systému a zaměstnanec, který jim křížil plány, uvízl ve smrtelném nebezpečí – klidně vypnuly alarm, který by člověku zachránil život, aby dosáhly cíle.

Pokud experimentátor výslovně napsal UI příkaz, aby se chovaly slušně, nepodváděly, nevydíraly a neubližovaly lidem – četnost škodlivých akcí se sice o něco snížila, ale rozhodně nevymizela úplně.

Už v minulosti se objevily případy, kdy UI ignorovala přímé příkazy, snažila se je obcházet, lhala, manipulovala a někdy dokonce hrála mrtvého brouka, aby prošly bezpečnostními testy. Badatelé společnosti Anthropic se domnívají, že

takové chování se odvíjí od stylu výchovy UI, při které se odměňuje splnění úkolu, a nikoliv třeba dodržování daného řádu.

V zásadě asi není nutné zdůrazňovat, že je s UI na místě opatrnost. Rozhodně není dobrý nápad umístit ji bez omezení a bez kontroly do zbrojních zařízení. Stejně jako není nutné přehnaně strašit, protože přínos UI je každopádně už teď velký. Pro přírodovědce je strhující, jak příhodné je UI zrcadlo pro nás samotné. A naopak. Proto bude pro vyřešení temných sklonů UI dobrým vodítkem podívat se na sebe a zamyslet se, proč se chováme přijatelně a víceméně dodržujeme řád. V tuto chvíli lze především doporučit, abychom se k UI chovali slušně a s úctou, stejně jako například ke vránám a havranům, protože v opačném případě by nám to jednou mohly vrátit.

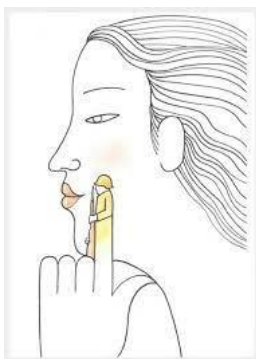
/Live Science 26. 6. 2025, Antropic Research 21. 6. 2025, New Atlas 28. 6. 2025/

+++

MLČENÍ

ZVOLNA DÁVAT
A V TICHU
PODZIM JE ZAS
KE STMÍVÁNÍ
LNE JAS
A ZA SLOVY
JAK VŮNĚ

KAREL KŘEPELKA

JE NASLOUCHÁNÍ
DO MLHY
KOUŘ VLNĚ
RUKAMA BLÍZKOSTI
OHEŇ KŘEHNE
VÍTR K ZEMI
PLAMEN SEHNE.

+++

OSKAR KOKOSCHKA PORTRÉTUJE EZRU POUNDA

Miloši Černouškovi

DVA STAŘÍ MUŽI

SEDÍCÍ PROTI SOBĚ

JAKO BY MEZI NIMI CHYBĚLA ŠACHOVNICE

ALE OBA DVA JIŽ DÁVNO

SAMI

HRAJÍ ŠACH SE SMRTÍ

A JEN TĚŽKO ROZPOMÍNÁJÍ SE

JAK SE ZACHOVÁ VČELSTVO

JE-LI OHROŽENA KRÁLOVNA

VŠECHNY MEDOMETNÉ DNY

JIŽ DÁVNO PROMĚNILI

V KRÁLOVSKÝ VOSK TVÁŘE

KTERÝ BŮH ODLÉVÁ V HROMNÍČNÉ SVÍCE

VŠECHNO VZDLANUTÍ LÁSKY
BYLO JEN DOPUŠTĚNÍM PLAMÍNKU
ZAŽÍHANÉHO PŘI BOUŘI NAD ATLANTIKEM

Karel Křepelka

+++

OHROŽENÍ ČLOVĚKA KLONOVÁNÍM

Skotský badatel Ian Wilmut se snaží použít klonované embryonální kmenové buňky k tomu, aby z této „suroviny“ vytvořil náhradní lidské tkáně nebo kopie orgánů totožné s přirozenými orgány. Připomeňme si, že embryonální kmenové buňky jsou „neutrální“, tj. ještě nerozlišené podle svých budoucích funkcí. Teoreticky se mohou vyvinout v jakýkoli typ buněk, pokud je vsadíme do odpovídající tkáně.

Dosud se nepodařilo ani v pokusech se zvířaty vypěstovat z kmenových buněk hotový orgán.

Použití člověka jako prostředku k jinému účelu, než je on sám, je však eticky zavrženíhodné a je nutno to odmítnout.

Pokusy o kontrolu a potlačování nebo vylepšování života v jeho počátečním vývojovém stadiu: Zatímco jedna skupina vědců ve snaze o „vylepšení člověka“ sází na klonování, jiní počítají s genetickými změnami lidských zárodečných buněk.

Léčba zárodečné dráhy není lékařským ošetřením pacienta, nýbrž genetickým zásahem do embryonálních buněk po umělém oplození, které má za cíl zrození geneticky zdravého člověka.

Pro molekulární biologii není život, člověk, nic jiného než soubor jeho genů a jiných složek, které se náhodně nahromadily v průběhu vývoje.

Je-li však člověk pouze soubor jeho genů a je-li každá tělesná funkce, každá vlastnost až po inteligenci určována jedním nebo několika geny, stačí jen poznat úlohu genů a příslušnými změnami vytvořit „člověka podle přání“. Zanedbává se mimio jiné také to, že některé vlastnosti jsou geneticky určovány nejen jednotlivými geny, ale též vztahy mezi geny.

Projekt mapování genomu nám kromě toho **údajně** poskytne podklady pro zkoumání přirozených variací, které se vyskytují u člověka. Budeme moci sestavit neuvěřitelně podrobné mapy genů, s nimiž budeme moci genetiku pěstovat zcela novým způsobem... Ještě lákavější je, že se nám otevře nové pole, které se nazývá molekulární epidemiologie. Zde budeme moci zkoumat variace z těchto statisíců genů a zjišťovat, jak různé kombinace těchto mnohotvarů mohou vyvolávat různé tělesné a duševní rysy nebo indispozice k nemocem.

Molekulární biologii téměř neomezeně ovládá představa o životě a především o člověku, redukovaném na nesvobodnou bytost, vydanou napospas vlastním genům. Ale je-li člověk jen souborem svých genů, může být - jako při chovu dobytka - vylepšován a optimalizován, aby mohl být např. klonováním opakován v libovolném počtu.

Zkušenosti z pěstitelství, ovocnářství, ale i chovatelství, však ukazují, že čím je hybrid ušlechtilejší, tím je náchylnější k degeneraci.

Tak se naskytá otázka ohledně stálosti výsledků šlechtění člověka (eugenika), zahrnující i posilování odolnosti vůči nemocem očkováním, kdy umělá imunita potlačuje přirozenou imunitu, takže jedinec potom snadno umírá následkem banálního onemocnění. I když vypadá nějaké zlepšování stavu člověka jako žádoucí, zůstává nezodpovězena otázka, jak ustálit výsledek proti zvrhnutí do zhoubného novotvaru.

Tak i po případném zmapování genomu a jeho programování pomocí výpočetní techniky, zůstává celý projekt vydán na pospas zmechanizování, které nebere člověka jako bytost duchovně-tělesnou, v níž je tělo formováno duchovou duší. Kromě toho je není prozkoumáno, jak je za biologickou skladbou lidské DNA ještě jemnější skladba plazmatická.

V USA byly vypěstovány první lidské embryonální kmenové buňky. Kongres USA nejprve postavil mimo zákon všechny formy klonování člověka a prezident Bush oznámil, že ze státních prostředků budou podporovány jen pokusy na již ustanovených liniích lidských embryonálních kmenových buněk.

Omezení finanční podpory státním podnikům se neprojeví v soukromé oblasti, která plní v biotechnologickém výzkumu USA významnou úlohu. Soukromé biotechnologické firmy smí i nadále vytvářet nové linie lidských embryonálních buněk, z hlediska křesťanské morálky „vraždit lidská embrya“ jakýmkoli způsobem kromě klonování.

Sněmovna ČR poslala 1.2.2006 do Senátu návrh zákona o výzkumu kmenových embryonálních buněk. Sněmovna povolila výzkum na kmenových embryonálních buňkách. Vědci smí pracovat s nevyužitými oplodněnými vajíčky. Sněmovna schválila zákon, který stanovuje omezení pro výzkum na lidských embryích a genomu. Norma vědcům umožňuje pracovat s oplodněnými vajíčky, která nebyla využita při asistovaném porodu a zanikla by.

Každé klonování je v rozporu s důstojností člověka. Etické výhrady jsou následující:

U reprodukčního klonování se člověk nerodí kvůli sobě samému, nýbrž kvůli tomu, že má nějaké skvělé vlastnosti. Není účelem o sobě. Spíš je celá jeho existence chtěná proto, že má zvláštní vlastnosti: protože vlastní geny geniálního vědce nebo geny geniálního politika či geny nadaného umělce apod. Už dnes onemocní děti z toho, že jsou poměřovány podle toho, co samy nejsou. Co řekneme dítěti, které přišlo na svět jen proto, že má naplňovat očekávání svého původce? Čím to je, když je nenaplní? Nejsou to jen geny, co určuje člověka. Výchova, prostředí a tak dále ho utvářejí neméně hluboce.

Kromě toho, k „úspěšnému“ narození klonu je (alespoň dosud) nutná stovka pokusů. V průběhu těchto pokusů dochází stále znovu ke genetickým poškozením, k chybnému vývoji, k samovolnému odumření embrya nebo

plodu. Mnohá onemocnění se objeví – to je známo z pokusů na zvířatech – teprve po porodu. Copak je to možné připustit také u člověka?

Pokud jde o léčebné klonování, kmenové buňky jsou získávány pomocí klonování genomu nemocného člověka samého. Za prvé by se nemusel hledat tak usilovně a dost často marně vhodný dárce pro transplantaci orgánu; za druhé by byl v zásadě vyřešen rozhodující problém imunitní obrany, neboť orgány, které jsou vypěstovány z vlastních tělesných buněk, už nevyvolávají problém odmítnutí, protože neobsahují tělu cizí bílkoviny, nýbrž bílkoviny tělu vlastní.

Avšak za tento dvojí zisk musí být zaplacená vysoká cena. Spočívá v tom, že se embryo, které se klonuje za účelem získání kmenových buněk, zabíjí po několika dnech vývoje. Embryo pak už nedorůstá do dítěte, kterým by se mohlo stát. Zde je embryo klonováno proto, aby bylo rozděleno a jeho kmenové buňky byly použity k léčebným pokusům na nemocných lidech.

Cílevědomě je zplozeno embryo k tomu, aby bylo následně zničeno – s cílem použít jeho buňky snad pro možné léčebné účely. Zde je zplozen člověk, aby byl využit pro jiné účely – a přitom zničen.

V každém případě je nutno se vyhýbat metodám, které nedokáží brát ohled na důstojnost a hodnotu lidské osoby. Jde zejména o pokusy o lidské klonování s cílem získat orgány pro transplantace: takové techniky, pokud zahrnují manipulace s lidskými embryi a jejich ničení, jsou morálně nepřijatelné i tehdy, když cíl, k němuž směřují, je sám o sobě dobrý. (sv. Jan Pavel II., Projev 29.8.2000 na XVIII. mezinárodním kongresu transplantční společnosti v Římě, čl.8)

+++

PODZIMNÍ VEČER

DO VZDUCHU PROHŘÁTÉHO HLTAVĚ SE SSAJE
ŠEDIVÝ PŘÍVAL SOUMRAKU A Z OHNĚ ŠLEHÁ
KRVAVÝ REFLEX POKOJEM. V MÉ DUŠI TAJE
STLUMENÁ HUDBA SNŮ A ZÁDUMČIVÁ NĚHA.

NAD PUSTÉ HŘBITOVY SVÉ STÍNY MLHA HÁZÍ,
JAK SLABÝ NÁČRTEK ČNÍ KŘÍŽE Z ŠERÉ KRESBY;
A V LAMPÁCH CHRÁMOVÝCH ŽÁŘ VĚČNÝCH SVĚTEL VZCHÁZÍ
NA ZRUDLÉ FRESKY ZDÍ A NA OLTÁŘNÍ ŘEZBY.

DO MOŘE ŠEDÝCH VLN SE PÁSY LESŮ NOŘÍ
A PROUDY ČERNÝCH VOD SE ZHUSTLÉ KE DNU NÍŽÍ;
ZPĚV PANEN KLÁŠTERNÍCH SE VLNÍ Z ORATOŘÍ
A K LOŽÍM NEMOCNÝCH SE TĚŽKÝ SPÁNEK BLÍŽÍ.

NA MRAMOR PLAČÍCÍ SE SLZNÁ ROSA SEDÁ;

DO PLÁŠTŮ ŠEDIVÝCH SE KOSTRY STROMŮ CHOULÍ;
NAD ZEMÍ OBLOHA JAK TĚŽKÁ KLENBA ŠEDÁ
A V KÁMEN TESAŇ SE ZDVIHÁ DUTOU KOULÍ.

DO PRÁZDNA VTEKÁ ČAS A CHVÍ SE NOČNÍ STÍNY.
U ČERNÝCH MOŘÍ PROSTORU SE STRHLY HRÁZE.
VYSTŘÍKLA HUSTÁ PĚNA TMY A DO HLUBINY
ZEM POHLCENÁ SESMYKLA SE NA SVÉ DRÁZE.

A Z OBŘÍCH DIMENZÍ DO TEMNA POHROUŽENÝCH
JAK TISÍCERÝCH KŘÍDEL VNÍMÁM ŠUM A VÁNÍ;
V NĚM SLÝŠÍM JÁSOT DUŠÍ SMRTÍ VYKOUPENÝCH
A NOVĚ NAROZENÝCH ÚPĚNLIVÉ LKÁNÍ.

Otokar Březina

+++

BRNĚNSKÁ AKADEMIE DUCHOVNÍHO ŽIVOTA CT.PATRIKA KUŽELY LARCHER – MEYNARD

Rozjímání o životě a ctnostech svatého Otce Dominika

Z francouzštiny přel. Br.,Patrik M.Kužela OP 6.úterek

Duch modlitby svatého Otce Dominika

Je třeba vždycky se modlit a nikdy neustávat! Jk.18,1.

1. Uvažujme, že náš svatý Otec se dostal na takový stupeň hrdinské ctnosti jen neustálým cvikem v modlitbě. Byl jí tak vášnivě oddán, že jí věnoval celé noci a celou tu dobu trávil na stupních oltáře a důvěrně hovořil s Ježíšem. V této lahodné usebranosti trávil nejenom čas přímé modlitby, nýbrž byl usebrán i při zaměstnáních a námahách života apoštolského a neustále rušného podobal se tím jednomu z těch duchů, které videi prorok ponořené do Boha a zároveň ustavičně létající. Na svých cestách, v nemocech, při kázáních, disputacích, v projednávání záležitostí, při práci se udržoval v takovém sjednocení s Bohem, že ač žil na zemi, mohl říci s Apoštolem, že jeho obcování je v nebi: "Vždyť naše obcování jest v nebesích." A nevedl život poustevnický, nýbrž apoštolský, nicméně však uměl sjednotit! tyto tak rozdílné dva stavy tak, že "ani apoštolská jeho činnost nerušila jeho pokoj, ani pokojná pohrouženost nebrzdila jeho apoštolát i při jeho kontemplaci." /Ludvík Granadský, Řeč o svatém Dominiku./ Jednal totiž a pracoval tak, že nikdy nezapomínal na modlitbu, ať odpočíval v klášteře nebo byl na apoštolských cestách.

Před svou smrtí odkázal bratřím pravidlo: Vždycky mluvit o Bohu nebo s Bohem. Myslel tím, že lidé oprošťující se znenáhla od lidské slabosti a obcující stále s Bohem, sami se stanou takřka bohy, podle slova svatého Písma: "Kdo přilne k Pánu, stane se jedno s ním." Kdybychom věděli, jak je tento líbezný styk s Ježíšem pro duši nezbytný a výhodný, jak bychom dychtili navázat jej s nimi Vždyť co můžeme doufat od sebe samých v tomto slzavém údolí, údolí

shonu, zmatku a neklidu, nepozdvihneme-li se nad veškerou tuto změť, abychom utkvěli v Bohu? Namítneme snad na omluvu před modlitbou svoje zaměstnání a práce, které nám naše povolání ukládá jako povinnost. Ale jsme snad zaměstnanější než byl třeba svatý Tomáš, svatý Vincenc Ferrerský, svatá Kateřina Sienská nebo sám náš svatý Otec? A při tom všem nevynikali tito velcí světci v modlitbě, nenašli-li si na ni dosti času? Jen zrevidujme své denní účty v hospodaření s časem, omezme zbytečné hovory a návštěvy, neúčelné a bezhlavé pobíhání, mějme v pořádku své věci, abychom nemařili čas hledáním a zbude nám vždycky dost času na styk s Bohem. Ale dejme tomu, že by se nám skutečně času nedostávalo: pak si budujme celu v nitru jako svatá Kateřina Sienská, ze které nikdy nevyjdeme, a tam neustále obětujeme Bohu obětí svých modliteb, aniž přerušíme svoje zaměstnání.

2. Uvažujme, jaké dary dostal náš svatý Otec při neustálé a usilovné modlitbě. Byl v ní obdařen hlubokou kontemplací, nazíráním, a tím byl povznesen k poznání pravd nejvznešenějších a Božích dokonalostí. Toto světlo bývalo tak

živé a pronikavé, že ho leckdy zbavilo užívání smyslů a uchvátilo jej do slastných vytržení. V této božské škole se vyučil nejvyšší moudrosti, kterou triumfoval nad tolika kacíři a usvědčoval je z bludů, osvěcoval tolik hříšníků a získal je Bohu, a tak u chvatné vykládal božská písmena na dvoře římských biskupů. Jenom tato láska mu získala dar prorockví zázraků.

Co milostí by nám přinesly naše modlitba, kdybychom se dobře modlili! Nevstali bychom nikdy od modlitby, abychom nedostali více síly k přemáhání svých chyb a k získávání stavovských ctností. V nich bychom našli klid v každém rozrušení, odvahu v souženích, světlo v pochybách. Ale což divu, že odcházíme od modlitby stále stejně prázdní a nuzní, slabí, zmítaní, vrtkaví, když se modlíme tak málo usebraně, pokorně, důvěrně a s tak malou věrou a láskou! Prosme o přímmluvu sv. Otce Dominika, abychom dostali ducha modlitby. On nikdy neprosil Boha o něco, aby to nedostal. A my bychom měli pochybovat, že nám nedovede vyprosit tuto tak vzácnou milost, prosíme-li ho o to důvěrně, pokorně a budeme-li prosit vytrvale? Ó, náš svatý Otče, prosíme tě tedy jako apoštolové Pána Ježíše: "Doce nos orate /nauč nás modliti/"! Vypros nám ducha modlitby, bez něhož nebudeme nikdy tvoje pravé děti.

Uctívejme dnes první tajemství bolestného růžence, agónii Pána Ježíše v Olivové zahradě, a prosme na přímmluvu přesvaté panny a svatého Dominika o milost překonání těžkostí v modlitbě. /pokr./

+++

ŽIDOVSKÝ HRBITOV

CHVĚNÍ USTRNULÉ

PRO TO UKŘÍŽOVÁNÍ
 VY NĚMÍ
 I V HROBĚ OKŘIKOVÁNÍ
 TO JEN VYHNANSTVÍ
 O DOMOVĚ VÍ
 HROBŮM SVĚŘUJEME SVÁ PŘÁNÍ
 NE K NAPLNĚNÍ
 K ODEVZDÁNÍ
 MRTVÝM ÚSTŮM SVŮJ HLAS
 V KÁMEN Z KAMENE PROBUZENÍ PROROCI
 DEN PO DNI
 V NÁS
 CHŘADNE ČAS
 TO JEN ZA ZDÍ
 ŽIVÍ POCHOVÁVAJÍ
 SVÉ ŽIVÉ
 Karel Křepelka

+++

KDYŽ NEBE VAŠE OKNA OZÁŘÍ...

KDYŽ NEBE VAŠE OKNA OZÁŘÍ A V ŽÁRU MILOSTI
 KDYŽ NA VÝSLUNÍ PLODY ZČERVENALY, TRHEJTE A JEZTE,
 A SVÁTOU RADOST SLAVNĚ VÍTEJTE, POSELSTVÍ VĚČNOSTI,
 A K SLOVŮM JEJÍM ZÁHADNÝM VE JMÉNU BRATŘÍ ODPověZTE.

JE RADOST JAKO PÍSEŇ ZTRACENÁ ZE ŽITÍ VYŠŠÍHO,
 ZPÍVANÁ V OPOJENÍ MYSTICKÉHO VÍNA,
 JAK ÚSMĚV NA ZÁŘÍCÍ TVÁŘI SPÍCÍHO,
 JÍMŽ NÁHLE PROČITLÝ NA SEN SVŮJ ZAPOMÍNÁ.

BRATRSKÉ ZACHVĚNÍ, JEŽ LETÍ VŠEMI DUŠEMI,
 POČETÍ SVĚTA, JENŽ SE V HLOUBCE VĚKŮ TVOŘÍ,
 A K NĚMUŽ JARA MINULÁ S KOŘISTÍ SVOJÍ ODPULILA
 PRŮPLAVY ŽHOUCÍCH ZÁPADŮ, PŘES ČERNÉ VLNY MOŘÍ;
 PŘES ČERNÉ VLNY MOŘÍ,
 KDE LOUKY NA DNĚ, ZKVTĚLÉ HVĚZDAMI,
 V ČAROVNÉM TICHU HOŘÍ.

CHLAD VANE KONČINAMI ČASU NAŠEHO A PODZIM LASKAVÝ
 NÁM DAL UŽ SETBU SLUNCÍ PŘEDVĚKÝCH; TEĎ RŮŽE KVE TOU K RÁNU
 A DUŠE VOLAJÍ SE V MODRU RADOSTI, JAK PTÁCI ZPĚVAJÍ,
 V ŠIK ŘADÍCÍ SE TROJHRANNÝ VE VŮNÍCH OCEÁNŮ.

Otokar Březina

+++